

16.8.59, יום א'

אני כבר יומים באניה, ומלבד אחד השעות - שעה בוקר ושעה לאנחה,
שאני צועד על סיפון האניה יחד עם אחד ועם יוסקה, אני עסוק בכתיבה מאמר
לשנתון המסלה על בטהובן ומעמדו (הבינלאומי) לפני מערכת סיני ואחריה.
הייתי צריך לעיין למען הכתיבה ב"דבר הכנסת". מחוקפת טערכת סיני ומצאתי
ביום 2 באפריל 1957 בעמוד 1672 של דברי הכנסת בבין אומר, בסעו את דברי,
"השתתפותי במלחמת הקוממיות (הוא אסר "החירות") יותר ממך", כלומר כמני. ככה
אסתי וצנוע בר גש זה!....

17.8.59, יום ג'

בחמש אחי הצעירים נהכנסו בבית הכנסת באניה צעירי המזרחי מאסריקת ששהו

בארץ כשעה שבועות - נערים ונערות, לשיחה אחי. פתחתי בשאלה: מה חית הצו
הראשון שאלחים נמן לעברי הראשון בחולדותינו. הם כמובן ידעו וענו: לך
מארצן ומפולדתן - אל מארץ אשר ארצן. שאלתי אם הם יקיימו צו זה. אמרו:
הנה זה עכשיו באנו מישראל. אמרתי להם הצו לא חית גן לבקר בארץ כנען אלא
להתיישב בו ושאלתי מי בכם ישוב להשתקע בארץ. רבים ענו בחיוב.

שאלתי מי לא יבוא להשתקע? 2-3 אצא הריעו יד. שאלתי אחד מהם - שמו מיכאל

(מיידעל בודאז) מדוע? אמר: אני שומר מצוות, יש בארץ שומרי מצוות אבל אינם סבלנים כלפי אחרים. שאלתי: אתה מחכוון לנשורי קראתא? אמר: לאו דווקא. אנשי ברק. אמרתי לו: ומה בדבר וויליאמסבורג? אמר: שהוא גר בגריג' פורט קונסיקוט, וטס יש חרדים כסוהו. אמרתי לו: פשפש בנשמתך ומצא אט אין זו אמתלא, כי אתה רוצה לחיות בארץ^ג בטעמים אחרים, ומוצא לעצמך חירוף. גם בארץ יש שומרי מצוות טלנזייס. יש בכל המינים. הסברתי להם השיבות עליה חלוצית מובהרת מארץ^ג ומשאר ארצות הרווחה לארץ - לשומר על הרמת האינטלקטואלית והמוסרית הגבוהה של דמות העם (השיתוף היתה כולה באנגלית). אחד ההאונז שה"צכרים" טוענים שאינם יהודים אלא ישראלים. סיפרתי על פגישה עם גרעין גועים שבאו לסדה בוקר ונערה אחת אמרה לי אותו דבר. כשחקרתי אותה במקצת ושאלתי מה יהיה אם תסרוץ מלחמה בארץ - האין חשש שיסראלים לא יהודים יצטרפו לאויבינו, ויהודים מאמריקה, אנגליה ועוד יחששו לעזרתנו ומדוע? ומיד הודתה בשגיאתה שלה. סיפרתי על התרשמות עמוקה של צברים שביקרו בארץ^ג מחקש של היהודים לארץ ומה עשו אנשי תבליגדא באיטליה ובגרמניה לניצולי השואה. - גם הצברים שהיו ב... בבליגדא. ציינתי שישראל היא עכשיו הקשר היחיד כמעט מחבר יהודי כל העולם, כי הקשר הדתי גרופף, והחרד ליהדותם (אחדים מהם קראו לכך "התורה") חייבים קודם כל לדאוג לעם היהודי שבלעדיו לא תחיה תורה. אמרו לי אחדים שהוריהם מונעים להם לארץ. אמרתי לכל ישמעו לחוריהם, כאשר אברהם לא שמע לחוריו, אמר לכתחילה התכווננו אך הם לבוא לארץ (ויקח מרח אם אברהם בנו ואם לוט

בן הרן בן בנו ואח שדי כלהו אסת אברם בנו ויצאו אחס מאור כשדים ללכת ארצה
כנען ויבואו עד חרן ויסבו שם) אולם אברהם לא השגיח באכיו וילך מחרן לארץ.

אחדים הביעו דאגה שלא מחקיים "היהדות" בישדאל. אהרתי להם שיש אמנם
מסיסות שונות של יהדות, והשוני היה ימים עוד בימי קדם. ירמיהו אמר:
כה אמר ה' אל יתהלל חכם בחכמתו ואל יתהלל הגביר בגבורתו, אל יתהלל עשיר
בעשרו, כי אם בזאת יתהלל המתהלל: השכל וידע אותו, כי אני ה' קושה חסד כשפט
וצדקת בארץ, כי באלה חפצתי נאום ה'.

ומיכה אמר: הגיד לך אדם מה טוב ומה ה' דורש ממך? כי אם עשים כשפט ואהבת
חסד והצנע לכת עם אלהיך. על דברי ירמיהו אמר הרמבם במורה הנבוכים כי השכל
וידוע אותי היא ממצית היהדות, ועל דברי מיכה אמר שטלאי שזה שקול כנגד כל
המצוות. ויהדות זו מתגלמת בארץ ביצירה העובדת, כי החזון המשיחי - גאולה
יהודים ואנושים (אם כי רבים מכנים זאת בשמות ובמונחים אחרים) פועם בלב
שובי בוני הישוב והמדינה.

חב"ד אמר לי אחר כך אם כי השיחה עשתה רושם גדול על הנזכר שנחכנס.